

Семінар "Видавництва Elsevier у МОН України"

14 квітня 2009 року у приміщенні Міністерства освіти і науки України відбувся семінар "Електронні продукти для науки і освіти: повнотекстова база даних ScienceDirect та реферативна база даних Scopus".

Участь у семінарі взяли заступник Міністра освіти і науки України М.В. Стріха, регіональний представник компанії Elsevier Ендре Беке, директор асоціації ["Інформаціо-Консорціум"](#) О.В. Васильєв, представники наукових і освітніх установ та редакцій наукових періодичних видань.

Відкрив семінар М.В. Стріха, який привітав учасників із початком роботи і наголосив на тому, що зустріч присвячена двом наріжним питанням – отримання доступу до світового інформаційного простору шляхом користування наукометричними базами даних і популяризації українських наукових видань за кордоном, тобто двом основним аспектам інтеграції українських науковців до світової наукової спільноти.

Директор асоціації "Інформаціо-Консорціум" О.В. Васильєв та регіональний представник компанії Elsevier Ендре Беке представили учасникам семінару чотири презентації, які стосуються діяльності компанії і особливостей функціонування запропонованих нею баз даних безкоштовного і передплатного користування.

Із цими презентаціями можна ознайомитись на сайті асоціації "Інформаціо-Консорціум": <http://informatio.org.ua>

Зокрема, було повідомлено, що серед 25048 назв видань, представлених у наукометричній базі Scopus, присутні 41 назва українських видань, тобто 0,16 % (без врахування видань, що перевидає компанія Springer і які позиціонуються нею як власні видання, а не українські). З 41 видання активних, тобто таких, що постійно поновлюють свою інформацію, лише 18.

Однак, маючи у Scopus 65566 документів, Україна за загальним індексом цитованості цих робіт посідає 33 місце з майже 270 країн.

Це доволі непоганий показник, але істотно вплинути на нього могли б вирішення двох питань – зведення результатів визначення всіх показників цитованості по кожному з українських видань, адже розбіжності виникають, якщо видання змінює назву або латинську транслітерацію цієї назви, та

збільшення загального масиву українських видань. Принагідно зазначимо, що, за спостереженням Scopus, 60–80 % українських статей не цитуються взагалі. Найкращий серед українських видань показник має журнал "Experimental Oncology" (засновники – Національна академія наук України та Інститут експериментальної патології, онкології та радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України), зі статей якого не цитуються взагалі лише близько 20 %.

Окрім періодичних видань Scopus проводить аналіз 310 книжкових серій, 240 матеріалів міжнародних конференцій, головна умова – щоб видання виходило не рідше, ніж один раз на рік.

Цікавими для науковців, безумовно, є рубрики "архіви" (наприклад, журналів "Science" з 1880 р. та "Nature" з 1869 р.) та "у друці" (яка показує подані до друку у журнали Elsevier статті).

З червня цього року у реферативній базі Scopus відкриється новий сегмент – Art & Humanities.

Для внесення у базу Scopus виданню необхідно не пізніше червня поточного року подати [заявку за визначеною формою](#), при цьому існують такі обов'язкові вимоги: активність видання, наявність англомовних резюме до кожної статті (викладання повнотекстових версій не обов'язково і здійснюється шляхом посилання на сайти видавця).

Значну увагу під час семінару було приділено безкоштовному тестовому підключенню наукових і освітніх установ до бази Scopus, що триває зараз за домовленістю між компанією Elsevier та Міністерством освіти і науки України. Будь-яка установа може користуватись зараз безкоштовно цією базою. Для цього слід лише надіслати IP-адресу і заявку до "Інформаціо-Консорціум" (форми заявок будуть розіслані по установах НАН України Науково-видавничою радою НАН України).

Крім того, були представлені безкоштовні продукти, що розроблені і працюють на базі Scopus: www.sciencedirect.com та www.scirus.com і їх можливості для здійснення пошуку та доступу до різних видів друкованої продукції.

Науково-видавнича рада НАН України отримала пропозицію щодо оптимізації процедури подання заявок для академічних видань за умови колективного подання. Тож просимо редакції наших журналів, які бажають долучитись до цієї роботи, повідомити про свої наміри НВР НАН України.

Усіх, хто зацікавився пропозиціями Scopus, просимо звертатись до НВР НАН України або до "Інформаціо-Консорціум".